

Súd: Mestský súd Bratislava III
Spisová značka: B1-30Cb/63/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1121204374
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janovicová
ECLI: ECLI:SK:MSBA3:2024:1121204374.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava III sudkyňou JUDr. Gabrielou Janovicovou v spore žalobcu: KLÁN Slovakia s.r.o., so sídlom Štefánikova 21, 811 05 Bratislava, IČO: 35 959 371, zastúpeného JUDr. Martinom Janáčom, advokátom so sídlom Wilsonova 3, 811 07 Bratislava, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpenému JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 24.090,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 24.090,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 12.045,- eur od 13.08.2021 do zaplatenia a zo sumy 12.045,- eur od 29.06.2023 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á p r o t i žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 97,36 %.

o d ō v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou súdu 17.06.2021 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 12.045,- eur s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania; po zmene žaloby pripustenej uznesením č. k. B1-30Cb/63/2021-152 z 19.06.2023 sa žalobca domáha, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 24.090,- eur s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 14.10.2005 uzavreli žalobca ako mandatár a žalovaný ako mandant mandátnu zmluvu, ktorej predmetom bolo zabezpečenie predaja zvyškov motorových vozidiel poistených u žalovaného, pochádzajúcich z likvidovaných poistných udalostí, žalobcom pre žalovaného. Zároveň mal žalobca v súlade s čl. III bod 3 a čl. VI mandátnej zmluvy zabezpečiť pre žalovaného odstavné parkovisko pre uskladnenie vyššie uvedených motorových vozidiel v obci Rudno nad Hronom. Žalobca má oprávnenie užívať toto odstavné parkovisko na základe Nájomnej zmluvy o prenájme plôch zo dňa 18.12.2005, uzavretej medzi žalobcom (ako užívateľom) a spoločnosťou KLÁN, s.r.o., so sídlom Klánova ul. č. 332/35, 147 00 Praha 4 - Hodkovičky, Česká republika, IČO: 452 81 564, (ako vlastníkom). Vlastník pozemku je jedným zo spoločníkov žalobcu. Na základe preberacích protokolov žalobca počas platnosti mandátnej zmluvy prevzal a uskladnil na odstavnom parkovisku aj päť kusov motorových vozidiel špecifikovaných v predložených preberacích protokoloch, a to motorové vozidlá zn. Opel Corsa, EČV: BA XXXNO, zn. Škoda Fabia, EČV: KS XXXBF, zn. Škoda Octavia, EČV: PD XXXCL, zn. Kia Ceed, EČV: TV XXXBR a zn. Citroën C4, EČV: BB XXXCR.

2.1. Výpoveďou zo dňa 28.05.2010 žalovaný mandátnu zmluvu vypovedal; k 30.06.2010 mandátna zmluva skončila. Predmetné motorové vozidlá však neboli žalovaným do podania žaloby odvezené z areálu v Rudne nad Hronom. Žalovaný teda tým, že nechal predmetné vozidlá aj naďalej u žalobcu, od

01.07.2010 doposiaľ užíva časť predmetnej nehnuteľnosti bez akéhokoľvek právneho titulu, a to napriek výzvam žalobcu o odvezenie predmetných motorových vozidiel. Obvyklá cena za jeden deň uskladnenia motorového vozidla predstavuje sumu 3,30 eur. Táto suma bola potvrdená v obdobnom prípade (žalobca uzavrel obdobnú mandátnu zmluvu aj so spoločnosťou KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group) ako obvyklá, a to v e-mailových správach zamestnancov spoločnosti KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. zo dňa 21.01.2011 a z 21.04.2011. Za účelom preukázania obvyklej ceny pripojil žalobca aj dražobnú vyhlášku a dražobný poriadok spoločnosti NDP SK, s.r.o. vydané v Rudne nad Hronom v r. 2009, kde v čl. III bod 11 písm. a) dražobného poriadku je určená výška skladného v prípade neprevzatia vozidla v sume až 5,- eur/deň za osobné motorové vozidlo; dražobná vyhláška a dražobný poriadok boli na mieste dražby verejne dostupné a žalovaný sa týchto dražieb zúčastňoval. Žalobca súčasne poukázal aj na cenník Asociácie odťahových služieb, ktorý pre svojich členov ako maximálnu výšku uschovania vozidla na voľnej ploche kdekoľvek na území Slovenskej republiky uvádza sumu 6,60 eur (bez DPH, t.j. 7,92 eur s DPH) za každých začatých 24 hod., ako aj na cenník spoločnosti IMPA Žiar nad Hronom, s.r.o., platný v čase od 01.06.2016, ktorý stanovuje za uschovanie vozidla sumu 4,80 eur (s DPH). Vzhľadom na uvedené považuje žalobca požadovaný nárok vo výške 3,30 eur/deň/vozidlo za primeraný.

2.2. Žalobca sa žalobou domáha voči žalovanému zaplata pohľadávky - vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie časti nehnuteľnosti bez právneho titulu spočívajúceho v uskladnení piatich kusov motorových vozidiel za obdobie od 01.07.2017 do 30.06.2021, t. j. za 1460 dní (po zmene žaloby prípustenej uznesením č. k. B1-30Cb/63/2021-152 z 19.06.2023). Celková suma teda predstavuje 24.090,- eur (t. j. 1460 dní x 5 vozidiel x 3,30 eur/vozidlo/deň). Žalovaný svoj záväzok do podania žaloby nesplnil, a to ani čiastočne. Vydania bezdôvodného obohatenia za obdobie 1. 7. 2010 - 30. 6. 2017 sa žalobca domáhal voči žalovanému v súdnych konaniach vedených na tunajšom súde pod sp. zn. 28Cb/329/2014 a sp. zn. 28Cb/118/2015; tieto nároky žalobcu boli čo do dôvodu ako aj výšky priznané právoplatne, a to rozsudkami Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/182/2015-114 zo dňa 01.03.2017 a č. k. 2Cob/86/2018-113 zo dňa 19.03.2019. Nakoľko sa žalovaný dostal preukázateľne do omeškania so splnením peňažných záväzkov, žalobca požaduje aj zaplata zákonných úrokov z omeškania, a to z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po dni podania tejto žaloby (18.06.2021) resp. po podaní jej zmeny (19.05.2023), až do zaplata.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že nárok uplatnený žalobou neuznáva v celom rozsahu a považuje ho za neoprávnený a bez právneho základu. Podľa právneho názoru žalovaného, aby bolo vôbec teoreticky možné uvažovať o domáhaní sa plnenia zo strany žalobcu titulom bezdôvodného obohatenia, je v rámci konania potrebné zaoberať sa primárne výkladom pojmu „vlastníctva“ príslušných motorových vozidiel, najmä vo vzťahu k oprávneniu s týmito disponovať, a to jednak z pohľadu pojmu „vlastníka“ uvedeného v zápise o osvedčení o evidencii vozidla v zmysle zákona č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách, ako aj otázky „vlastníctva“ príslušných motorových vozidiel sui iuris. Nakoľko to bol samotný žalobca, kto bol zväčša v osvedčeníach o evidencii uvedený ako vlastník resp. držiteľ toho-ktorého vozidla, práve jemu v zmysle § 2 ods. am) zákona č. 725/2004 Z. z. prináležalo právo prevádzkovateľa rozhodovať o použití vozidiel. Žalovaný nikdy v pozícii prevádzkovateľa predmetných vozidiel nevystupoval a nemal ani objektívnu možnosť s týmito vozidlami nakladať. Skutočnosť, že samotné uvedenie žalobcu ako vlastníka/držiteľa v osvedčení o vozidle nie je dôkazom o jeho hmotnoprávnom vlastníctve vozidiel, nič nemení na skutočnosti, že to bol výlučne žalobca, kto mal možnosť s vozidlami nakladať.

3.1. Práve otázku vlastníctva motorových vozidiel je potom potrebné posudzovať ako právne významnú otázku vo vzťahu k možnému bezdôvodnému obohateniu. Žalovaný nikdy nebol vlastníkom predmetných motorových vozidiel, a to ani na účely evidenčné v zmysle zákona č. 725/2004 Z. z., ani na základe žiadneho úkonu smerujúceho k prevodu vlastníctva. Vlastníkmi konkrétnych motorových vozidiel, pokiaľ nedošlo k ich vydraženiu, bol vždy ich pôvodný vlastník sui iuris. Práve naopak, bol to práve žalobca, kto od vlastníkov alebo nimi poverených osôb príslušné motorové vozidlá preberal, spoločne s kľúčmi, prípadne inými dokladmi, čím mu bola daná faktická spôsobilosť s vozidlami disponovať. Podľa právneho názoru žalovaného potom nemôže byť právne bezvýznamné nezaoberať sa osobou skutočného vlastníka vozidiel, vo vzťahu k prípadnému bezdôvodnému obohateniu sa. Pokiaľ aj došlo k vypovedaniu mandátnej zmluvy zo strany žalovaného, žiadnym spôsobom to bez ďalšieho nezaložilo právo či možnosť žalovaného s motorovými vozidlami nakladať. Zároveň, pokiaľ žalovaný nebol vlastníkom vozidiel, čo považuje žalovaný za nesporné, nie je mu zrejmé, akým spôsobom mohlo na jeho strane dôjsť k bezdôvodnému obohateniu. Podľa právneho názoru žalovaného bol žalobca po ukončení mandátnej zmluvy povinný vyzvať pôvodných (a jemu známych) vlastníkov sui iuris toho-ktorého vozidla, nakoľko len týmto podľa hmotného práva prislúcha ich vlastníctvo, a potom len títo sa

mohli na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť tým, že u neho mali byť ich vozidlá odstavené bez právneho dôvodu.

3.2. Keďže žalovaný nikdy nebol vlastníkom predmetných vozidiel ani na účely evidenčné ani z pohľadu hmotnoprávneho, po ukončení zmluvného vzťahu so žalobcom žalovanému nijakým právne relevantným a najmä dovoleným spôsobom de iure aj de facto neprináležalo právo s motorovými vozidlami žiadnym spôsobom disponovať, a nemohlo teda na jeho strane ani dôjsť k bezdôvodnému obohateniu sa. Skutočnosť, že žalobca konkrétnych vlastníkov motorových vozidiel na ich prevzatie nevyzýval (pokiaľ je žalovanému známe), ale urobil tak len voči žalovanému, a to z titulu ukončenia mandátnej zmluvy, pričom vedel, že žalovaný nie je vlastníkom vozidiel, nemožno, podľa právneho názoru žalovaného, vykladať na jeho ťarchu. Žalovaný podotkol, že žalobca sa v konaní na Okresnom súde Žiar nad Hronom domáhal voči žalovanému žalobou o vypratanie nehnuteľnosti odstránenia predmetných vozidiel, pričom táto žaloba bola voči žalovanému právoplatne zamietnutá, čím má žalovaný za preukázané a dané, že nemá právne a skutkovo žiadnu relevantnú možnosť s vozidlami disponovať.

4. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného uviedol, že motorové vozidlá boli umiestnené na pozemok v Rudne nad Hronom počas trvania mandátnej zmluvy za účelom jej realizácie. Žalovaný bol oprávnený nakladať s motorovými vozidlami ako likvidátor poisťných udalostí, nakoľko pôvodným vlastníkom motorových vozidiel bolo už z jeho strany vyplatené poisťné plnenie. V zmysle čl. IV. bod 4. mandátnej zmluvy bol žalovaný povinný odovzdať žalobcovi motorové vozidlá zo svojich poisťných udalostí určené pre predaj a v zmysle čl. IV. bod 1. mandátnej zmluvy bol žalovaný povinný odovzdať žalobcovi aj potrebnú dokumentáciu k predmetným motorovým vozidlám za účelom zariadenia obchodnej záležitosti, vrátane kľúčov od vozidla a zabezpečovacích zariadení.

4.1. V zmysle ust. § 574 ods. 3 veta prvá Obchodného zákonníka od účinnosti výpovede (ktorú žalovaný nespochybnil) nemôže mandatár (žalobca) pokračovať v činnosti podľa mandátnej zmluvy. Zariaďovanie obchodnej záležitosti uplynutím výpovednej lehoty skončilo. Žalobca už nebol oprávnený vykonávať ďalšie dražby a ani ich nevykonával. Obdobne žalobca - po skončení platnosti mandátnej zmluvy - nebol povinný zaisťovať odstavné parkovisko, ako ani skladovať motorové vozidlá pre žalovaného. Žalovaný mal zjavne vedomosť, že po skončení nájomnej zmluvy sú u žalobcu uskladnené motorové vozidlá a na túto skutočnosť mal pri prejavení vôle nepokračovať v zmluvnom vzťahu so žalobcom (výpoved') prihlíadať. Nekonanie žalovaného po skončení nájomnej zmluvy nemôže ísť na ťarchu žalobcu, ktorý má aj naďalej umiestnené motorové vozidlá na pozemku bez odplaty. Žalobca opätovne podotkol, že ani prípadný zápis v evidencii motorových vozidiel nepreukazuje ani vlastnícke právo k vozidlu ani skutočnosť, či daný subjekt bol resp. nebol oprávnený s motorovým vozidlom disponovať po zániku mandátnej zmluvy. Procesnú obranu žalovaného, podľa ktorej žalovaný nemohol disponovať s motorovými vozidlami, vyhodnotil ako nedôvodnú aj Krajský súd v Bratislave v rozsudku č. k. 2Cob/86/2018-113 zo dňa 19.03.2019 (bod 27. odôvodnenia).

4.2. Žalobca nepovažuje za správny právny názor žalovaného, podľa ktorého mal žalobca vyzvať na vydanie bezdôvodného obohatenia pôvodných vlastníkov motorových vozidiel. Žalobca so žiadnym z pôvodných vlastníkov motorových vozidiel nebol v žiadnom právnom vzťahu (na rozdiel od žalovaného). Skutočnosť, že sa žalobca voči žalovanému neúspešne domáhal vypratania nehnuteľnosti v konaní na Okresnom súde v Žiari nad Hronom pod sp. zn. 12C/132/2014, je vo vzťahu k vydaniu bezdôvodného obohatenia právne irelevantná. Právne relevantná je skutočnosť, na základe akého právneho vzťahu boli tieto zvyšky motorových vozidiel na pozemku umiestnené, pričom je nesporné, že to bolo na základe právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Navyiac, procesná obrana žalovaného, spočívajúca v poukazaní na rozhodnutia súdov vo veci vypratania nehnuteľnosti uvedenej vyššie, bola už predmetom súdneho prieskumu. V obdobnej veci, v ktorej žalobca (v procesnom postavení žalovaného) započítal vydanie bezdôvodného obohatenia voči pohľadávke spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group (vzniknutých z mandátnej zmluvy), súdy oboch inštancií nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia uznali ako oprávnený (rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 27Cb/44/2012-174 zo dňa 22.10.2018, body 43. až 46. odôvodnenia a rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Cob/92/2019-226 zo dňa 17.09.2020, body 13., 19. a 20. odôvodnenia).

5. Podaním doručeným súdu 18.05.2023 žalobca navrhol rozšíriť žalobu za obdobie od 01.07.2019 do 30.06.2021 v celkovej sume 12.045,- eur (2 x 365 dní x 5 vozidiel x 3,30 eur/vozidlo/deň) spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 12.045,- eur odo dňa nasledujúceho po podaní zmeny žaloby, t. j. od 19.05.2023 do zaplatenia, keďže v areáli v Rudne nad Hronom sa do dnešného dňa nachádza päť kusov motorových vozidiel odovzdaných žalovaným. Pokiaľ žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe poukázal na rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/128/2017-100 zo dňa

30.04.2018 a Okresného súdu v Žiari nad Hronom č. k. 12C/132/2014-69 zo dňa 05.10.2016, v zmysle ktorých bola žaloba žalobcu o vypratanie nehnuteľnosti zamietnutá z dôvodu nepreukázania vlastníctva vozidiel, k tomuto žalobca dopríňa, že vyššie uvedené rozsudky vo veci vypratania boli - v čase po podaní repliky v tejto veci - na základe dovolania žalobcu zrušené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 88/2020 zo dňa 24.08.2022, ktorý o. i. skonštatoval, že žalobca sa môže domáhať vypratania nehnuteľnosti aj voči osobe, ktorá zvyšky motorových vozidiel na pozemku uložila (na základe právneho dôvodu, ktorý neskôr odpadol). Z vyššie uvedených dôvodov nie je otázka vlastníctva zvyškov motorových vozidiel relevantná nielen v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia, ale vo vzťahu k žalovanému (ako rušiteľovi práva) ani v konaní o vypratanie nehnuteľnosti.

6. Uznesením č. k. B1-30Cb/63/2021-152 z 19.06.2023 súd pripustil zmenu žaloby v nasledovnom znení: „I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 24.090,- eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,00 % ročne zo sumy 12.045,- eur od 18.06.2021 do zaplatenia a zo sumy 12.045,- eur od 19.05.2023 do zaplatenia, všetko do troch dní. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v celom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.“

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so všetkými predloženými listinnými dôkazmi, a to mandátnou zmluvou zo 14.10.2005, nájomnou zmluvou zo 16.12.2005, výpisom z listu vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie Rudno nad Hronom, protokolmi o odovzdaní a prevzatí piatich motorových vozidiel (č. I. 12 až 21 spisu), výpoveďou mandátnej zmluvy z 28.05.2010, e-mailovou komunikáciou (č. I. 26 až 28 spisu), dražobnou vyhláškou a dražobným poriadkom z 01.06.2009, cenníkom odťahových služieb ASOS, cenníkom odťahových služieb IMPA, rozsudkami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/182/2015 z 01.03.2017 a 2Cob/86/2018 z 19.03.2019, rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 12C/132/2014 z 05.10.2016, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/128/2017 z 30.04.2018, rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 27Cb/44/2012 z 22.10.2018, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Cob/92/2019 zo 17.09.2020, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/88/2020 z 24.08.2022 a ostatným obsahom spisu, a zistil tento skutkový stav:

8. Žalobca ako mandatár a žalovaný ako mandant uzavreli 14.10.2005 mandátnu zmluvu, ktorej predmetom bolo zabezpečenie predaja zvyškov motorových vozidiel poistených u žalovaného, pochádzajúcich z likvidovaných poistných udalostí, žalobcom pre žalovaného. Na základe preberacích protokolov žalobca počas platnosti mandátnej zmluvy prevzal a uskladnil na odstavnom parkovisku aj päť kusov motorových vozidiel špecifikovaných v predložených preberacích protokoloch, a to motorové vozidlá zn. Opel Corsa, EČV: BA XXXNO, zn. Škoda Fabia, EČV: KS XXXBF, zn. Škoda Octavia, EČV: PD XXXCL, zn. Kia Ceed, EČV: TV XXXBR a zn. Citroën C4, EČV: BB XXXCR. Výpoveďou zo dňa 28.05.2010 žalovaný mandátnu zmluvu vypovedal; k 30.06.2010 mandátna zmluva skončila. Predmetné motorové vozidlá však neboli žalovaným doposiaľ odvezené z areálu v Rudne nad Hronom. Obvyklá cena za jeden deň uskladnenia motorového vozidla predstavuje sumu 3,30 eur. Žalobca sa proti žalovanému domáha zaplatenia pohľadávky za užívanie časti nehnuteľnosti spočívajúcej v uskladnení piatich kusov motorových vozidiel za obdobie od 01.07.2017 do 30.06.2021, t. j. za 1460 dní (po zmene žaloby pripustenej uznesením č. k. B1-30Cb/63/2021-152 z 19.06.2023). Celková žalovaná suma teda predstavuje 24.090,- eur (t. j. 1460 dní x 5 vozidiel x 3,30 eur/vozidlo/deň). Žalovaný svoj záväzok doposiaľ nesplnil, a to ani čiastočne.

9. Podľa § 324 ods. 1 Obchodného zákonníka záväzok zanikne, ak sa veriteľovi splní včas a riadne.

9.1. Podľa § 340 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka dlžník je povinný záväzok splniť v čase určenom v zmluve. Ak čas plnenia nie je v zmluve určený, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie záväzku ihneď po uzavretí zmluvy a dlžník je povinný záväzok splniť bez zbytočného odkladu po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal.

9.2. Podľa § 1 ods. 2 druhej vety Obchodného zákonníka ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa ustanovení Obchodného zákonníka, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva.

9.3. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

9.4. Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

9.5. Podľa § 458 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. S predmetom bezdôvodného obohatenia sa musia vydať aj úžitky z neho, pokiaľ ten, kto obohatenie získal, nekonal dobromyseľne. Ten, kto predmet bezdôvodného obohatenia vydáva, má právo na náhradu potrebných nákladov, ktoré na vec vynaložil.

9.6. Podľa § 566 ods. 1 Obchodného zákonníka mandátnou zmluvou sa mandatár zaväzuje, že pre mandanta na jeho účet zariadi za odplatu určitú obchodnú záležitosť uskutočnením právnych úkonov v mene mandanta alebo uskutočnením inej činnosti a mandant sa zaväzuje zaplatiť mu za to odplatu.

9.7. Podľa § 568 ods. 2 Obchodného zákonníka mandant je povinný odovzdať včas mandatárovi veci a informácie, ktoré sú potrebné na zariadenie záležitosti, pokiaľ z ich povahy nevyplýva, že ich má obstaráť mandatár.

9.8. Podľa § 574 ods. 3 Obchodného zákonníka od účinnosti výpovede je mandatár povinný nepokračovať v činnosti, na ktorú sa výpoveď vzťahuje. Je však povinný mandanta upozorniť na opatrenia potrebné na to, aby sa zabránilo vzniku škody bezprostredne hroziacej mandantovi nedokončením činnosti súvisiacej so zriaďovaním záležitosti.

9.9. Podľa § 365 ods. 1 Obchodného zákonníka dlžník je v omeškaní, ak nesplní riadne a včas svoj záväzok, a to až do doby poskytnutia riadneho plnenia alebo do doby, keď záväzok zanikne iným spôsobom.

9.10. Podľa § 369 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, vzniká veriteľovi, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti, právo požadovať z nezaplatenej sumy úroky z omeškania vo výške dohodnutej v zmluve, a to bez potreby osobitného upozornenia. Ak výška úrokov z omeškania nebola dohodnutá, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

10. Žalobca a žalovaný sa v článku III ods. 3 mandátnej zmluvy dohodli, že mandatár je povinný zaistiť odstavné parkovisko pre uskladnenie motorových vozidiel prevezených podľa avíz prijatých od mandatára (zrejme malo byť správne uvedené mandanta, pozn.) vrátane náležitej ochrany.

10.1. Podľa článku IV ods. 1 mandátnej zmluvy mandant je povinný odovzdať dokumentáciu k motorovým vozidlám tak, aby bol umožnený ich predaj v dražbe (najmä technický preukaz, osvedčenie o registrácii vozidla, podpísaná žiadosť o zápis zmien v evidencii motorových vozidiel, úradne overené a podpísané splnomocnenie k prevodu v evidencii motorových vozidiel, všetky dostupné informácie o vlastníkovi/ držiteľovi vozidla, podpísanú príkaznú zmluvu vrátane postúpenia pohľadávky, kľúče od vozidla a zabezpečovacích zariadení, palubnú literatúru, doklad o eventuálnom ukončení leasingu, ako i ďalšie doklady nevyhnutné k prevodu vozidla v evidencii motorových vozidiel na vydražiteľa, resp. inú ním označenú osobu).

10.2. Podľa článku IV ods. 4 mandátnej zmluvy mandant je povinný odovzdávať motorové vozidlá zo svojich poisťných udalostí určených pre predaj výlučne mandatárovi.

10.3. Podľa článku VI mandátnej zmluvy miesto skladovania motorových vozidiel, ktoré sú určené do dražby, ako aj miesto konania dražieb zvyškov z poisťných udalostí je určené vzájomnou dohodou medzi mandantom a mandatárom, pričom je zohľadnená geografická poloha tak, že z prepravných dôvodov je umiestnené v rámci Slovenskej republiky v jej centrálnej časti. V zmysle tejto dohody je týmto miestom obec Rudno nad Hronom.

11. Z vykonaného dokazovania a na základe uvedených právnych predpisov dospel súd k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. V rámci konania bolo osvedčené, že medzi stranami sporu existuje záväzkový vzťah založený na povinnosti žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie žalobcovi vo výške neoprávnene prijatého majetkového prospechu spočívajúceho v prijatí plnenia bez odplaty, teda protiplnenia v obchodnoprávnom vzťahu subjektov obchodného práva ako podnikateľov po ukončení mandátnej zmluvy.

12. Bezdôvodné obohatenie je záväzkový vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil a tým, na čí úkor sa niekto obohatil. Právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.'&ucin-k-dni='30.12.9999'> predstavuje komplexnú právnu úpravu, ktorá sa aplikuje tak na občianskoprávne, ako aj obchodnoprávne záväzkové vzťahy. Základným predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia je vznik objektívne merateľného prospechu majetkovej povahy u obohateného, pritom k zväčšeniu jeho majetku došlo v rozpore s dôvodmi uznávanými platným právom. Dôkaz o existencii bezdôvodného obohatenia musí poskytnúť osoba postihnutá bezdôvodným

obohatením, ktorá na súde žiada o jeho vydanie, respektíve o vydanie peňažnej náhrady za vzniknuté bezdôvodné obohatenie. V prípade, že sa obohatený zbavil predmetu obohatenia, neznamená to zánik záväzku, ktorý vyplýva z bezdôvodného obohatenia. Obohatenému vzniká povinnosť na adekvátnu peňažnú náhradu (ustanovenie § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky z 13. októbra 2004 sp. zn. 32 Odo 761/2003 zámerom zákonnej úpravy bezdôvodného obohatenia je poskytnúť ochranu tomu, kto stratil (za zákonom ustanovených podmienok) určité majetkové hodnoty. Zákon však neráta s tým, že oprávnený by ich mal dostať späť v celom rozsahu, ale len v takej výške, o ktorú sa obohatil iný subjekt. Nie je preto rozhodujúce, akú hodnotu oprávnený z bezdôvodného obohatenia stratil, ale o akú hodnotu sa takýmto spôsobom majetok povinného zväčšil. Podľa ustanovenia § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka má sa vydať všetko, čo povinný získal a nie to, čo oprávnenému vydal.

12.1. Predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia nie je teda zodpovednosť povinného subjektu, ale vznik konkrétnej skutkovej podstaty, s ktorou spája zákon vznik záväzkového vzťahu bezdôvodného obohatenia. Ten, kto bezdôvodné obohatenie získal, je podľa zákona povinný ho vydať. Zákon pritom neberie ohľad na to, či získaním tohto majetkového prospechu vznikla niekomu škoda, komu vznikla a aká bola jej výška. Rovnako ako môže poškodený žiadať od škodcu náhradu škody bez ohľadu na to, či sa škodca obohatil alebo nie, môže sa aj poškodený bezdôvodným obohatením domáhať jeho vydania, aj keď získaním tohto prospechu nevznikla nikomu škoda. Podľa konštantnej judikatúry, rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Odo 882/2006 z 24. júna 2008: zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je objektívneho charakteru a predpokladom jej vzniku nie je protiprávny úkon obohateného ani jeho zavinenie; podstatné je iba to, že stav obohatenia vznikol.

13. Žalovaný ako mandant poznal podmienky mandátnej zmluvy, ako aj mal mať vedomosť o stave plnenia zmluvy, teda aj ohľadne odovzdaných a skladovaných motorových vozidiel, s ktorými bol oprávnený nakladať ako likvidátor poistných udalostí s tým, že poistné plnenie bolo poistencom - pôvodným vlastníkom motorových vozidiel - vyplatené. Je logickým dôsledkom, že ako „riadny hospodár“ - podnikateľ podliehajúci aj účtovným aj daňovým povinnostiam, mal vykonať všetky úkony smerujúce k riadnemu hospodáreniu so svojím majetkom. Keďže zmluvu ukončil žalovaný, ten prejavil vôľu v zmluvnom vzťahu nepokračovať, a teda pri plnení tejto svojej vôle mal prihliadať aj na neukončené plnenia v zmysle zmluvy. Neprevzatím vecí žalovaného, ktorý vedel, že uvedené veci boli účelovo pre plnenie zmluvy odovzdané do dispozície žalobcu, došlo k právnej skutočnosti, ktorá spôsobila získanie majetkového prospechu na strane žalovaného tým, že nemal náklady na uloženie motorových vozidiel, ktoré počas zmluvy riadne plnil a po jej ukončení z dôvodu neprevzatia týchto vozidiel od žalobcu, náklady znášal žalobca bez právneho titulu, došlo k porušeniu povinnosti prevziať si majetok. Majetková ujma na strane žalobcu bola vo výške nezaplatenej odplaty na vykonanú činnosť, teda že neobdržal očakávanú hodnotu smerujúcu k rozmnoženiu jeho majetku, ktorú by za iných okolností nadobudol, resp. bolo by mu plnené v rámci zmluvy a príčinná súvislosť je daná samotnými okolnosťami konania žalovaného.

14. Ohľadne výšky bezdôvodného obohatenia sa súd stotožnil s preukázaním primeranej ceny na základe predložených cenníkov subjektov poskytujúcich obdobné služby v danom čase a danom regióne; žalobcom stanovená cena je cenou primeranou. Súd argumentáciu ohľadne vlastníctva motorových vozidiel neposudzoval ako právne významnú otázku vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu, a to z dôvodu, že inštitút bezdôvodného obohatenia sa viaže na vznik konkrétnej skutkovej podstaty, s ktorou spája zákon vznik záväzkového vzťahu bezdôvodného obohatenia za splnenia zákonom stanovených predpokladov, ktoré naplnené boli, ako uvádza súd vyššie, bez ohľadu na vlastníctvo uložených motorových vozidiel. Súd poukazuje tiež na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/182/2015-114 z 01.03.2017, ktorý rozhodol v obdobnej veci a uviedol, že zápis o osvedčení o evidencii nie je dôkazom o vlastníckom práve k motorovému vozidlu, čo potvrdzuje aj ustanovenie § 23 ods. 1 a § 2 písm. am) zák. č. 725/2004 Z. z.

15. Na tomto mieste súd dodáva, že žalovaný nie je procesným subjektom, ktorého by sa dôkazné bremeno ako procesná povinnosť netýkala. Pokiaľ sa mieni žalovaný v konaní úspešne brániť, svoje tvrdenia musí označiť dôkazmi. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu. Žalovaný však žiadnym spôsobom nepreukázal, že po ukončení

účastníkmi uzatvorenej zmluvy sa žalobca zaplata predmetnej sumy za uskladnenie motorových vozidiel za obdobie od 01.07.2017 do 30.06.2021 domáhal neprávom.

16. Sumarizujúc uvedené súd uzatvára, že žalobca uniesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania základu aj výšky žalobou uplatneného nároku.

17. Žalobca má okrem priznanej istiny nárok na uplatnený úrok z omeškania, a to vo výške podľa predpisov obchodného práva pri aplikácii ustanovenia § 369 ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka v spojení s ustanovením § 1 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z. z. (t. j. vo výške 8 % ročne z dlžnej sumy), ktorý však možno priznať až od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania. Keďže pri bezdôvodnom obohatení nie je určený čas plnenia, treba vychádzať z toho, že ten, kto obohatenie získal, má plniť prvý deň po tom, čo ho veriteľ o splnenie požiadal. Za takúto kvalifikovanú výzvu treba považovať aj žalobu. V danom prípade bola žaloba doručená žalovanému 11.08.2021 a keďže žalovaný nasledujúci deň po doručení žaloby neplnil, dostal sa od 13.08.2021 do omeškania s plnením časti istiny 12.045,- eur; obdobne zmena žaloby bola žalovanému doručená 27.06.2023 a keďže žalovaný nasledujúci deň po doručení zmeny žaloby neplnil, dostal sa od 29.06.2023 do omeškania s plnením druhej časti istiny rovnako vo výške 12.045,- eur.

18. Na základe uvedeného uložil súd žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 24.090,- eur (t. j. 1460 dní x 5 vozidiel x 3,30 eur/vozidlo/deň) spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 12.045,- eur od 13.08.2021 do zaplata a zo sumy 12.045,- eur od 29.06.2023 do zaplata (výrok I).

19. Keďže žalobca si v spore žalobou uplatnil úrok z omeškania zo žalovanej pohľadávky už odo dňa doručenia žaloby resp. návrhu na jej zmenu súdu, súd žalobu v časti nesprávne uplatneného príslušenstva (porov. bod 17 odôvodnenia tohto rozsudku) zamietol (výrok II).

20. Záverom sa žiada už len pripomenúť, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola pred všeobecným súdom úspešná (porov. I. ÚS 50/04), a ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhovaných dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov súdom (porov. I. ÚS 98/97).

21. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP tak, že nárok na náhradu trov konania pomerne rozdelil. Žalobca bol (po zohľadnení jeho neúspechu v časti príslušenstva) v spore úspešný v časti 98,68 % predmetu sporu a žalovaný v časti 1,32 % predmetu sporu. Preto súd priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 97,36 % (98,68 % - 1,32 %).

21.1. O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP; výrok III).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava III. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).